

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XX.

SOSNOWIEC,

PONIEDZIAŁEK 21 STYCZNIA 1929.

Nr. 21.

Prenumerata z ocnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czek. P.A.U. Warszawa—61 553. | Cena egzem. 20 groszy.

Konferencja na Zamku.

Warszawa, 20.1. W dniu dzisiejszym o godz. 12 w południe p. prezes Rady ministrów prof. Bartel udał się na Zamek, gdzie został przyjęty przez p. Prezydenta Rzplitej. Konferencja trwała przeszło 2 godziny.

Stan zdrowia marsz. Focha

Paryż, 20.1. Marszałek Foch spędził noc spokojnie. Wszystkie objawy choroby wykazują znaczną poprawę. Lekarze, czuwający przy łóżu pacjenta oświadczyli, że nigdy jeszcze w swej praktyce nie spotkali się z tak szybkim powrotem do zdrowia. Stan psychiczny marszałka jest doskonały.

440.000 złotych

NA ŻYWNOSĆ DLA BEZROBOTNYCH

Warszawa, 20.1. Min. pracy i opieki społecznej przekazało urzędowi wojewódzkim w Łodzi, Kielcach, Stanisławowie i Lwowie 440.000 zł. na akcje pomocy żywnościowej dla bezrobotnych w bieżącym okresie zimowym.

Primo de Rivera

ZACHOROWAŁ NA GRYPE.

Barcelona, 20.1. Primo de Rivera zachorował na gripę i nie opuszcza łóżka.

22 mil. 689 tys. niedoboru

W BILANSIE HANDLOWYM ZA GRUDNIE.

Według obliczeń głównego Urzędu statystycznego, przywieziono w grudniu ub. r. ogółem 579.694 ton wartości zł. 258.595.000, wywieziono zaś 1.535.372 ton wartości 209.175.000 zł.

Bierne przeto saldo bilansu handlowego za grudzień ub. r. wynosi 29.222.000 zł, gdy w listopadzie wyrażało się kwotą zł. 5.982.000.

W porównaniu z listopadem ub. r. nastąpiło zmniejszenie wywozu o 45940000 zł, i zmniejszenie przywozu o 22.689.000 złotych.

Jubileusz 60-lecia pracy

A. MICHAŁOWSKIEGO.

Warszawa, 20.1. Dnia 26 lutego r. b. odbędzie się w sali Filharmonji uroczysty obchód jubileuszowy, w celu uczczenia 60-lecia wybitnej i nieustraszonej pracy nestora pianistów polskich, niezrównanego szopenisty, prof. Aleksandra Michałowskiego.

Komitet jubileuszowy, nakreślił bardzo szeroki plan godnego uczczenia zasług wielkiego pianisty, pedagoga i kompozytora.

Grypa w Warszawie

100.000 CHORYCH.

Warszawa, 20.1. Według danych Kasy chorych i inspekcji sanitarnych, w chwili obecnej liczba chorych na gripę w stolicy wynosi około 100 tysięcy osób. Najwięcej wypadków grypy zanotowano w dzielnicach Wolskiej, Ochocie i Mokotowie.

Wielki hotel w Zakopanem

SPRZEDANY ZA 150 TYS. DOLARÓW.

Zakopane, 20.1. Jeden z największych hoteli w Zakopanem „Morek Oko”, własność Władysława Dzikiwicza, przeszedł w ręce spółki akcyjnej w Katowicach, która nabyła ten hotel za 150 tys. dolarów.

Obiegają pogłoski, że hotel ten ma być zamieniony na dom wypoczynkowy dla urzędników województwa śląskiego.

Kłeska Amanullaha.

Delhi, 20.1. Plemię Surjania, które przystąpiło do walk na zachodzie Afganistanu, zawiadnęło miastem Farrak. Bunt plemienia Surjania zwrócony jest przeciw wszystkim przeciwnikom b. królowi Amanullahowi i jego polityce, nie zaś przeciwko rządowi centralnemu. Wojska regularne zbliżają się do Farraku.

Większość ministrów b. króla Amanullaha opuściła już Kabul.

Zdaje się, że opuszczenie Kabulu przez

księcia Inayatullaha i jego otoczenie było jednym z warunków, pod którymi zgodził się on oddać cytadelę stolicy w ręce przywódcy powstańców Habibulla.

Kilku wybitnych stronników Inayatullaha wyjechało również do Peszawaru, skąd dziś zostaną wysłani pod eskortą do granicy.

Wśród osób ewakuowanych wczoraj, znajdowali się dwaj bracia b. królowej Suraji.

Przyszłe państwo kościelne

Wstępne porozumienie rządu włoskiego z Watykanem.

London, 20.1. „Times” otrzymał od swego rzymskiego korespondenta ciekawe szczegóły o wstępnym porozumieniu, które doszło do skutku pomiędzy rządem włoskim a Watykanem.

Na podstawie tego porozumienia wstępnego, podpisanego w pałacu Chigi ustalone zostały następujące punkty:

1) Rząd włoski uznaje papieża, jako suwerennego panującego nad małym, lecz zupełnie niezależnym państwem kościelnym. Z drugiej strony papież uznaje świecką suwerenność Włoch nad resztą b. państwa kościelnego, które pozostanie przy Włoszech.

2) Nowe państwo kościelne obejmuje katedrę św. Piotra, pałac Watykańskie

i kilkaset akrów sąsiadującego terytorium.

3) Watykan otrzymuje za resztę dawniejszego państwa kościelnego odszkodowanie, co do którego wysokości jeszcze toczą się pertraktacje. Rząd włoski daje 1 miliard lirów, Watykan domaga się 4 miliardów.

4) Poselstwa i ambasady przy Watykanie mogą pozostać na obecnych miejscach zamieszkania z tem jednak, że lokale administracyjne muszą być przeniesione w granice nowego państwa papieskiego.

5) Wszyscy urzędnicy Watykanu muszą być uznani przez Włochy jako obywatele nowego państwa kościelnego.

Zamówienia sowieckie

w Polsce.

Towarzystwo handlu z Rosją „Polros” otrzymało od sowieckich instytucji gospodarczych zamówienia na eksport towarów polskich do Rosji wartości około 600.000 dolarów.

Zamówienia te obejmują dostawę prętów żelaznych, wyrobów zakładów Modrzejowskich dla potrzeb włóciactwa, oraz przedrwy wełnianej.

W najbliższym czasie przewidywane

jest udzielenie przez władze sow. licencji na zakup w Polsce znacznych partji wyrobów włókienniczych za pośrednictwem „Sowpoltorgu”.

Zamówienia te napływają do Polski na podstawie programu ustalonego w planie gospodarczym sowieckim na rok gospodarczy 1928-29, niezależnie od zakupów sowieckiej misji handlowej w Polsce.

Samobójstwo kupca

na grobie córki.

Łódź, 20.1. Wczoraj na jednym z grobowców na cmentarzu znaleziono zwłoki mężczyzny z przestrzeloną skronią, obok których leżał rewolwer.

Przy zabitym nie znaleziono żadnych dowodów osobistych, przypadkowo tylko udało się ustalić tożsamość tej tragedji.

W godzinach południowych zgłosiła się bowiem do urzędu śledczego niejaka Stanisława Siuta, oświadczając, iż mąż jej właściciel wielkiego składu obuwia w centrum miasta przy ul. Piotrkowskiej 92, przed dwoma dniami wydał się z

domu i dotąd nie powrócił.

Wobec tego nasunęło się przypuszczenie, iż znaleziony na cmentarzu trup okazywał się może poszukiwanym przez nią mężem.

Wobec tego Siutowa odesłana została do prosektorjum i rozpoznała tam swego męża.

Jak się okazuje przyczyną samobójstwa, popełnionego na grobie swej zmarłej przed 9 laty 8-letniej córki były niepowodzenia materialne oraz ogłoszenie przed paru miesiącami upadłości

Jak Ludendorff chciał spłacić długi Niemiec

wyrabianem przez ex-błacharza sztucznym złotem.

Berlin, 20.1. Przed kilkoma dniami, prasa podała wiadomość o aferze małżonków Tausend, którzy wyludziła półtrzecia miliona marek na fabrykację złota.

Obecnie na światło dzienne wydostają się dalsze szczegóły tej afery, która staje się aferą polityczną.

Okazuje się, że „złoto” wyrabiane było miało na rachunek gen. Ludendorffa i jego zwolenników politycznych, a to w tym celu, aby za jednym zamachem zapłacić tem złotem odszkodowanie wojenne.

Ex-błacharz Tausend zjawił się u Ludendorffa i przedstawił mu złoto w sztabach, rzekomo otrzymane drogą chemiczną, oraz uzyskany w Niemczech pa-

tent na swój wynalazek.

Ludendorff niezwykle zapalił się do interesu i potrzebne pieniądze zmobilizował błyskawicznie z kół przemysłowców i właścicieli ziemskich.

W bawarskiej miejscowości Olbing w odludnym laboratorium pracował Tausend zamknięty i strzeżony przez protorjanów Ludendorffa.

Przez szereg miesięcy wynalazca stałe żądał pieniędzy.

Zniecierpliwiony małą wydajnością produkcji Ludendorff podczas wizyt, dokonywanych z reguły nocą, czynił nieraz wymówki nowoczesnemu alchemikowi.

Po pewnym czasie udający chemika błacharz zażądał urlopu wypoczynkowego

go, tłumacząc się zatruciem oparami rtęci.

W międzyczasie żona oszusta, ex-kełnerka, nabyła za pieniądze patrijotów niemieckich dwa zamki we włoskim Tyrolu, gdzie odtąd para ta, przybrawszy tytuł baronowski, zamieszkała na stałe.

Skompromitowany Ludendorff nie dopuścił do ściągania oszustów i dopiero przypadek wydobyl afery na światło dzienne.

Pani „baronowa” miała wypadek samochodowy, przejechawszy w Alpach jakiegoś wędrowca, a policja, badając papiery automobilistki, doszła po nitce do kłębka.

W więzieniu litewskim

ZNIEWOLONA I OTRUTA.

Wilno, 20.1. Z Litwy nadeszły tu wiadomości o strasznym zajściu w więzieniu wilkomierskim. W więzieniu tem od roku przebywała jako aresztowana nauczycielka szkoły powszechnej Elżbieta Ruciecka, lat 24, oskarżona o wykładanie niezgodne z programem szkolnym historii Polski i Litwy. Naczelnik więzienia wilkomierskiego, któremu Ruciecka wpadła w oko z racji swej urody, puścił ją pewnego dnia z celi a następnie zniewolił. Ruciecka wystosowała skargę do prokuratora. Naczelnik więzienia, obawiając się kary za swą zbrodnię, otrul nieszczęsną ofiarę w sposób podstępny.

Paderewski we Francji

ROZPOCZNIE SERJĘ KONCERTÓW

Paryż, 20.1. Ignacy Paderewski udał się do Bordeaux, gdzie rozpocznie serję koncertów okrężnych w różnych miastach francuskich. Koncerty wielkiego artysty dane będą na rzecz wdów i sierot po żołnierzach, poległych podczas wielkiej wojny.

Dramat miłosny

PO HUCZNEJ ZABAWIE.

W miasteczku Krasne nad Uszą na Wiślicyżźnie rozegrał się krwawy dramat.

W mieszkaniu Józefa Nagrabieckiego, właściciela biura pisania prośb i porad prawnych, odbywała się zabawa.

Przybyli na nią kuligiem między innymi właścicielka majątku Kostorowiczówna (pow. Mołodeczno) Emilja Wyrostinowa oraz właściciel folwarku Wierzbowski, porucznik rezerwy Artur Wierzbowski.

Około godziny 2 popołudniu goście rozeszli się.

Światła w domu zgasty.

W godzinę później w mieszkaniu p. Nagrabieckiego huknął strzał a w chwili potem wypadł z mieszkania w białym z rewolwerem w ręku Artur Wierzbowski i pędem puścił się za miasto.

Zaalarmowana policja zastała w jednym z pokoiów mieszkania ciężko raną w skroń panią Wyrostinową.

W ostatniej chwili przed utratą przytomności Wyrostinowa zeznała, że strzelał do niej Wierzbowski, odmówiła natomiast podania bliższych wyjaśnień.

Za sprawcą strzałów wszczęto pościg. Po kilkugodzinnych poszukiwaniach znaleziono Wierzbowskiego na drodze za Krasnem, leżącego w śniegu z przestrzeloną skronią.

Radykalne zarządzenie

Barcelona, 20.1. Agencja Havasa donosi: W związku z ogłoszeniem strajku przez robotników, pracujących przy budowie pawilonów wystawowych general Primo de Rivera oświadczył, że o ile robotnicy ci nie przystąpią w poniedziałek do pracy, zostaną oni bezapelacyjnie wysłani do jednej z prowincji środkowo-hispańskiej i zmuszeni do pracy na roli.

Akcja sanitarno-porządkowa w Polsce.

Przeglądy osiedli. — Interesująca statystyka postępu. — Potrzeba współpracy z władzami.

Kto śledził rozwój państwa polskiego od roku 1918, ten ze spokojem spogląda w przyszłość. Pamiętamy dobrze czasy początku wojny europejskiej, czasy potrójnej okupacji niemiecko - austriacko - rosyjskiej i gdy dziś przyglądamy się miastom, miasteczkom i wsiom, wyrwa się mimowolnie jakiś głos zdziwienia, że widzimy już skutki istnienia państwa polskiego.

W pierwszych latach naszej niepodległości sprawom sanitarno-porządkowym poświęcono mało uwagi wobec ogromu innych pilnych zadań, a gdy wreszcie warunki się ustaliły i władze przystąpiły energicznie do krzewienia wśród ludności zasad higieny i porządku, stan estetyczno-zdrowotny całego kraju polepsza się z dniem każdym.

Przypatrując się rozwojowi jakiegokolwiek państwa, można z łatwością spostrzec, że wszelkie reformy przychodzą zazwyczaj wtedy, gdy jakiś specjalny moment wykaże konieczność podjęcia stanowczych kroków. Naprzykład z powodu wybuchu duru brzusznego w różnych miastach świata przystępowano dopiero do budowy filtrów do oczyszczania wody do picia; również masowe szerzenie się tej choroby doprowadziło w wielu krajach do zorganizowania wzorowej kontroli produkcji i sprzedaży mleka. Aczkolwiek niewątpliwie najlepszym wychowawcą ludzi jest doświadczenie, oparte na własnych cierpieniach i stratach, dążeniem władz sanitarnych, powinno być w każdym państwie przewidywanie w porę wszelkich niebezpieczeństw, zagrażających życiu i zdrowiu obywateli i zapobieganie im przez zastosowanie odpowiednich zarządzeń. Jednym z takich środków są przeglądy sanitarne osiedli, których zadaniem polega na wykrywaniu różnych niedomagań pod względem sanitarnym oraz wskazywanie jaką drogą należy pójść, aby usunąć grożące ludności niebezpieczeństwo.

Inspekcje te nie tylko przyczyniają się do wyświeatlenia podstawowych potrzeb osiedli, ale także uczą, jak osiągnąć radość życia przez odpowiednie wykorzystanie możliwości, których dobrze zagospodarowane osiedle może mieszkańcom dostarczyć. Zadrzewienie placów i ulic, zakładanie skwerów, urządzanie boisk sportowych i ogródków działkowych, estetyczny wygląd budowli, urządzanie przed domami ogródków z kwiatami, ozdabianie okien, balkonów i podwórz roślinnością i t. p. można zaliczyć do czynników, które najszerszym warstwom ludności umilają życie, wytwarzając w nich jaśniejszą i zdrowszą psychikę.

Przeglądy osiedli są także podstawą dla określenia wydatków, potrzebnych na przeprowadzenie poszczególnych ulepszeń sanitarnych lub sanitarno-porządkowych. W gminach, które niedoceniają potrzeby podniesienia stanu sanitarnego, inspekcja może dopomóc do uświadomienia zarządu. Wreszcie wielu ludzi nie zdaje sobie jeszcze sprawy ze złych warunków, panujących w otoczeniu własnego domu i miasta. Zrozumienie potrzeb sanitarnych uczyniłoby z nich lepszych obywateli, a służbie zdrowia ułatwiłoby pracę nad uzdrowotnieniem kraju.

Przeglądy sanitarne osiedli nie są nowością doby obecnej. W Anglii już w połowie XIX stulecia wykonywano znakomite przeglądy, które stanowiły podstawę dla wielu szeroko zakrojonych ustaw sanitarnych. W Stanach Zjednoczonych Am. Półn. już w 1845 r. zrobiono przegląd sanitarny miasta Bostonu, a w roku 1850 wydrukowano pierwsze obszernie sprawozdanie komisji sanitarnej dla Stanu Massachusetts, które opierając się na przeglądach sanitarnych osiedli, doprowadziło do organizacji pierwszego państwowego urzędu zdrowia, wyodrębniającego się do dziś dnia podstawową pracą. Trzeba nadmienić,

że we wszystkich prawie miastach Ameryki urzędy zdrowia zwracają obecnie wielką uwagę na inspekcje sanitarno-porządkowe.

Polska pod względem sanitarnym jest daleko w tyle poza Anglią i Ameryką. Wykonywanie przeglądów sanitarno - porządkowych osiedli jest więc konieczne. Inspekcje na szerszą skalę wprowadził u nas dopiero dwa lata temu p. minister spraw wewnętrznych. Działalność inspekcyjna organów starościńskich, wojewódzkich i ministerjalnych, która odbywa się regularnie i w sporadycznych przypadkach, zależnie od potrzeby w ciągu całego roku, daje korzystne wyniki. Również zarządzone lotne inspekcje miast i wsi w poszczególnych województwach zrobiły swoje.

Perjodyczne sprawozdania wykazują interesujące dane. Liczba domów odnowionych od 1.10.1927 r. do 1.10.1928 r. podniosła się o 41 proc. Wzrost liczby śmietników za ten sam okres wynosi 55 proc. Jeszcze poważniej przedstawiają się wyniki na polu akcji zmierzającej do tego, aby każdy dom mieszkalny zarówno w mieście jak i na wsi był zaopatrzone w ustep. 80 proc. domów w miastach, 60 proc. domów we wsiach zaopatrzone jest w ustepy, 60 proc. zaś domów w miastach posiada nakryte śmietniki. Cyfry te, aczkolwiek jeszcze niedostateczne, wskazują wyraźnie, że pierwszy etap kampanji został ukończony dobrym skutkiem. Na podstawie akcji rozpoczętej w roku 1927 można z dużym prawdopodobieństwem przypuszczać, że do końca roku 1929, przy dalszych zorganizowanych wysiłkach, stan sanitarno - porządkowy w Polsce ulegnie wielkiej poprawie.

Dotychczasowe inspekcje umożli-

wiły władzom administracyjnym wydanie zarządzeń zmierzających do dalszej naprawy uchybień sanitarno-porządkowych i ogólnego podniesienia zdrowotności osiedli. Obecnie akcja zakresła jeszcze szersze kręgi, rzucone bowiem nowe hasło „Wyjść z pracą na wieś”. Sprawa uzdrowotnienia wsi zajmują się wszystkie kraje, gdyż wieś jest tą podstawową komórką, od której praca, o ile ma być skuteczna, należy rozpocząć. Szczególnie w naszym państwie wieś jest pod każdym względem walorem nieocenionym.

Czeka nas więc wielkie zadanie. Jeszcze niedawno większość miasteczek naszych przedstawiała pod względem sanitarnym obraz istotnie opłakany.

Jeżeli jeszcze dziś pewne miasteczka są zaniedbane, jest to wina przede wszystkim ich zarządów, które nie umieją wykonywać swoich obowiązków. Stan taki musi nas zawstydząć nie tylko wobec Zachodu ale i wobec nas samych. Pamiętajmy przecież, że kto chce być dobrym obywatelem państwa, musi być także dobrym obywatelem swego miasteczka.

Dziś już po dziesięciu latach istnienia wolnej Polski musimy zrozumieć znaczenie ochrony zdrowia publicznego i przyczynić się do jego rozwoju moralnie i materialnie. Z radością stwierdzić można, że przebudzenie już nastąpiło, żyjemy w okresie gruntownych zmian, bez których kraj nasz nie mógłby iść w równym szeregu z państwami zachodnimi.

Stańmy wszyscy do zgodnej współpracy z władzami w imię tego wielkiego ideału, jakim jest zdrowie i kultura narodu.

Inż. Z. Rudolf.

Sowiety a Rumunja.

Sprawa Besarabji w opinii sowieckiej.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania ze strony opinii rumuńskiej jest w chwili obecnej sprawa nawiązania stosunków dyplomatycznych z Rosją sowiecką. Jak wiadomo, w czasach ostatnich, zwłaszcza zaś po pobyście marszałka Piłsudskiego w Bukareszcie, prasa sowiecka niejednokrotnie zarzucała Polsce i Rumunji agresywne zamiary wobec ZSSR.

Rumuński minister spraw zagranicznych już kilka razy w sprawie tej zabierał głos, oświadczając, że podobne twierdzenia są zupełnie nieuzasadnione i że Rumunja już trzy razy proponowała Sowiecom zawarcie paktu o nieagresji. Minister Mironescu nie omieszczał przytem podkreślić, że Rumunja w dalszym ciągu gotowa jest każdej chwili pakt taki z ZSSR, podpisać.

Co się tyczy oświadczenia Litwinowa, zawartego w jego ostatniej nocy do ministra Zaleskiego, że Rumunja mogłaby do protokołu pokojowego między Polską a Rosją przy-

stąpić, to w kołach politycznych Bukaresztu sądzi się, iż propozycja ta jest wyrazem zrezygnowania przez Sowiety z plebiscytu w Besarabji, gdzie podczas ostatnich wyborów parlamentarnych na listę komunistyczną padło zaledwie 500 głosów. Wynik wyborów tych przekonać musiał bolszewików co do niecelowości plebiscytu w Besarabji, a następstwem tego była właśnie propozycja Litwinowa w przedmiocie nawiązania za pośrednictwem Polski kontaktu z rządem rumuńskim.

Nadmienić się jeszcze godzi, że polska odpowiedź na pierwszą notę Litwinowa przyjęta została przez całą prasę rumuńską z wielkiem zadowoleniem i że wszystkie pisma bukareszteńskie podkreśliły przytem ze specjalnym naciskiem, iż stanowisko Rządu polskiego w sprawie propozycji sowieckiej całkowicie odpowiada stanowisku rządu rumuńskiego i wszystkich zachodnich sojuszników.

Opozycja przeciw dyktatorze na Litwie.

Trzy stronnictwa litewskie przeciw Waldemarasowi.

W dniach 14 i 15 stycznia obradowały w Kownie kongresy trzech głównych stronnictw litewskich: chrześcijańskich demokratów, ludowców i socjalistów. Te trzy partie miały w sejmie kowieńskim, rozwiązany w kwietniu 1927 r. przysięgającą większość. Partja „tautininków” (od „tauta” — naród), do której należeli Waldemaras i Smetona, miała w parlamencie zaledwie 3 posłów na ogólną liczbę 85. Od rozwiązania parlamentu, po dwóch latach dyktatury, nastroje polityczne niewątpliwie znacznie się zmieniły. Waldemaras uiał pozyskać część Litwinów, a partje o-

pozycyjne różnemi brutalnemi środkami mocno osłabić. Mimo to wymienione trzy partie reprezentują duży odłam społeczeństwa litewskiego i dlatego warto się zapoznać z uchwałami ich kongresów.

Najlichnieszym był kongres chrześcijańskich demokratów, którzy do maja 1926 r. rządili Litwą, a po zamachu stanu Waldemarasa (17 grudnia 1926) przez pewien czas z nim współpracowali, dopóki się nie pokłócili. Oskarżali oni Waldemarasa o złe zamiary względem katolicyzmu, ale gdy rząd zawarł konkordat ze Stolicą Apostolską, ten argument

stracili. Natomiast straszą teraz Litwinów niebezpieczeństwem, że Litwa będzie zmuszona do nawiązania stosunków z Polską, choć „Litwa okupowana” — tak w Kownie nazywają Wilenszczyznę — jest jeszcze „nie-wyzwolona”. Wbrew zwolennikom Waldemarasa chrz. demokraci, podobnie jak i ludowcy starają się wykazać, że sytuacja Litwy na terenie międzynarodowym nie jest pomyślna. Mają rację, gdy krytykują traktat handlowy litewsko - niemiecki, który — jak się wyraził jeden z polityków — zamienia Litwę w kolonię niemiecką. Wskazywano również na kongresie chrz. demokratów, że Litwa więcej kupuje niż wytwarza. O stro krytykowano terror stosowany przez rząd. Uchwalono rezolucję zawiadającą walkę o demokrację parlamentaryzm i praworządność.

Na kongresie ludowców („laudinkai”) przemawiali między innymi b. prezydent republiki Grinius i b. premier Steżewiczius, którzy w chwili zamachu stanu zarządzili Litwą. Ludowcy krytykowali politykę zagraniczną Waldemarasa a zwłaszcza traktat handlowy z Niemcami. Zaproteścili przeciwko rządzeniu krajem bez sejmu i przeciwko biurokratyzmowi centralizmowi, niszczącemu życie samorządowe. Uchwalili domagać się zwolnienia sejmu, gdyż parlamentaryzm jest szkołą, w której ludność uczy się troszczyć o dobro kraju.

Podobne uchwały powzięto na kongresie socjalistycznym, który zgromadził najmniej delegatów. Stwierdzono tam, że wiele organizacji socjalistycznych policja rozwiązała i że liczyć się należy z możliwością zupełnego zamknięcia partji.

Żadne stronnictwo nie żąda od Waldemarasa zasadniczej zmiany polityki wobec Polski, żadne nie myśli o wyrzuceniu się „litewskiego” Wilna. Gdyby więc Waldemaras ustąpił, to może dałoby się nawiązać z Litwą normalne stosunki, lecz całkowitej likwidacji sporu trudnoby się było spodziewać. Polska musi się więc uzbroić w cierpliwość.

Umowa o obrocie drzewem MIEDZY POLSKĄ A NIEMCAMI.

W sobotę dnia 19-go stycznia rb. podpisana została między ministrem spraw zagranicznych p. Zaleskim a posłem niemieckim Rauscherem umowa, regulująca przewidywany obrót drzewny polsko - niemiecki. Nowa umowa obowiązuje do 31 grudnia 1929 r. z możliwością przedłużenia na dalszy rok.

Postanowienia umowy pokrywają się zasadniczo z treścią wygasłego w dniu 4 grudnia 1928 r. poprzedniego provizorium drzewnego polsko - niemieckiego.

Dotyczy to zarówno wysokości kontyngentu drzewa tartego dla Polski, wynoszącego na 1 rok 1.250.000 metr. sześć.

Równocześnie Rząd polski zgodził się na udzielenie pewnych możliwości importowych dla artykułów wytwórczości niemieckiej w postaci kontyngentu przywozowego. Poza tem oba rządy w drodze wzajemnej wymiany not stwierdziły jednomyślnie co do chęci ułożenia w możliwie krótkim czasie swych wzajemnych stosunków gospodarczych w zakresie zawarcia traktatu handlowego.

Program radiowy

NA PONIEDZIAŁEK 21 STYCZNIA.

KATOWICE.

- 11.56 — Transmisja sygnału czasu, komunikatu lotniczo - meteorologicznego i rolniczego z Warszawy oraz hejnału z Wieży Mariackiej w Krakowie.
- 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 13.00 — Komunikat rolniczy z Warszawy.
- 13.45 — Komunikaty Pol. Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śląskiego.
- 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 17.00 — Pogadankę z działu: „Nowości radiowe” wygl. p. Jan Ciałotny.
- 17.25 — Transmisja z Krakowa. Odczyt p. „Wspomnienia z walk o niepodległość w 1863 r.” wygl. inż. Stefan Brykczyński por.-weteran 65 r.
- 17.55 — Transmisja muzyki lekkiej z Warszawy z kawiarni „Gastronomia”.
- 18.50 — Rozmaitości.
- 19.10 — Systematyczna lekcja poprawnego mówienia i pisania po polsku dla początkujących wygl. wizyt. dr. E. Farnik.
- 19.45 — Komunikaty Strażactwa Śląskiego.
- 19.56 — Sygnał czasu.
- 20.00 — Odczyt z cyklu: „Polska za Piastów — Kazimierz Wielki — dobry gospodarz” — wygl. p. Marja Szczepańska.
- 20.30 — Transmisja koncertu międzynarodowego z Pragi.
- 22.00 — Transmisja komunikatu lotn.-met. i P. A. T. z Warszawy.
- 22.30 — Transmisja muzyki lekkiej.

Pożegnane posiedzenie R. miejskiej w Dąbrowie

Zamiast hymnów pochwalnych — żałosne treny.

W ubiegłą sobotę odbyło się bodaj że naprawdę ostatnie pożegnane posiedzenie dotychczasowej Rady miejskiej. Mimo swej gruboskórności i niechęci do opinii, widać było, iż towarzysze zdają sobie sprawę z niewłaściwości urządzania posiedzenia w chwili, gdy nowa Rada istnieć będzie prawie dwa miesiące i że właściwie ona już winna była objąć urzędowanie.

Może pozatem w grę wchodziły jeszcze inne okoliczności, dość, że socjaliści zdradzali dziwne zdenerwowanie i ogólny nastrój był istotnie pogrzebowy.

Na wstępie załatwiono pro forma dwie sprawy, mianowicie projekt umowy z geometrą Berbeckim na pomiary miasta, oraz przeniesienie do emerytury urzędnika magistrackiego p. Chudzińskiego.

Następnie zabrał głos dawny prezydent p. Cieplak, który wygłosił „rzewną” mowę pogrzebową, poświęconą pamięci Rady i Magistratu, których rządy na długi okres czasu pozostaną w pamięci ludności miasta. Zamiast hymnów pochwalnych na cześć czerwonego samorządu, mówca ogólnikowo i niebawale treściwie scharakteryzował działalność tego samorządu, zaznaczając, że ze zrozumiałych względów nie mógł on pracować należycie, gdyż socjaliści nie byli przygotowani do objęcia steru gospodarki miejskiej, a pozatem byli to ludzie od młota, kielni i łopaty, od których nie można wiele wymagać. Ludzie ci, podług oświadczenia p. Cieplaka, obecnie z powrotem wrócą do swego młota, kielni i łopaty. Mocno w to wątpimy. Wspomniał także mówca o osławionym Ulenie, dodając, iż niesłusznie spadają na socjalistów zarzuty za zaciągnięcie tak fatalnej pożyczki. Wprawdzie nie miał już p. Cieplak odwagi twierdzić, iż była to korzystna dla miasta transakcja, oświadczył tylko, iż winę w danym wypadku ponosi Rząd, który wręcz zmuszał Magistrat do zaciągnięcia pożyczki i że w najgorszym razie towarzysze są tylko współwinni. Oczywiście p. Cieplak znów liczył na niezapamiętaną ludzką, zapominając o tem, jak to w swoim czasie socjaliści gwałtownie występowali za pożyczką, wychwalając jej dobroczynne skutki i dogodnie warunki. Dopiero teraz, kiedy zadłużone na szereg lat miasto przechodzi w ręce innych gospodarzy, stwierdza się, że pożyczka była przekleństwem dla miasta. Zwalanie winy na Rząd jest tylko ordynarnym sypaniem piaskiem w oczy, bo wiadomo, że rząd nie mógł nikogo zmusić do takiej transakcji i że pożyczkę brały tylko samorządy, opalone przez socjalistów, którzy na pytanie, z czego i kto będzie płacił zobowiązanie, odpowiadali, że niech się o to martwi Rząd, gwarantujący wspomnianą pożyczkę.

Po przemówieniu p. Cieplak zajął swe miejsce, a na trybunę wszedł p. Zieliński. W tym momencie p. Cieplak zerwał się z siedziska, kierując się ku wyjściu. Widocznie coś się stało, gdyż p. Zieliński głośno i jakby oficjalnie zwrócił się do p. Cieplaka z pytaniem, dlaczego wychodzi, lecz nie otrzymał odpowiedzi i po wyjściu p. Cieplaka zaczął swe przemówienie. Zamiast właściwej sobie pewnością i tupetu, p. Zieliński w minowym tonie opowiadał o przyczynach porażki, która spotkała socjalistów przy wyborach do samorządu, poczem dodał, że wyników ich gospodarki narazie nie widać, gdy jednakże słońce wszędzie, to nawet ta trawka zielona na ulicach miasta będzie tego dowodem. Argument mówcy potwierdzamy w całej rozciągłości.

Istotnie, trochę tej trawy będzie jedynym widomym dowodem waszej działalności, gdy tymczasem w kasie miejskiej, dzięki zdolnościom socjalistów, przez szereg lat będzie przeziębiona czerń i pustka.

Obiecywali towarzysze parki, ogrody itp. urządzenia w rzeczywistości skończyło się na trawie. I tak

było w każdej dziedzinie gospodarki miejskiej.

Ostatni zabrał głos p. Szpruch, chwalać działalność Rady i Magistratu.

Dla urozmaicenia grobowego nastroju jakiś podchmielony towarzysz z galerii podziękował „socjalelastycznemu” Magistratowi i wzniósł okrzyk na jego cześć. Niestety, okrzyk powtórzyły tylko dwa głosy, co wywołało jaknajgorsze wrażenie.

Organizacja, która musi być zlikwidowana, jeśli skuteczne mają być wysiłki Rządu i społeczeństwa.

Z uwagi na ujemny bilans handlowy, w którym stan bierny zaczął przybierać niepokojące rozmiary, Rząd przedsięwziął szereg środków zaradczych, celem usunięcia zła i zredukowania importu do koniecznych jedynie artykułów.

Zamierzenia w tym kierunku władz centralnych poparło czynnie społeczeństwo i obecnie już hasło samowystarczalności zatacza coraz szersze kręgi i wspólne wysiłki w kierunku ograniczenia przywozu artykułów zagranicznych osiągnęły w stosunkowo krótkim czasie woale pokaźne wyniki.

Otóż w związku z tak konieczną dla państwa i społeczeństwa akcją, pragniemy znów poruszyć bolączkę, która od chwili odzyskania niepodległości trapi nasze państwo i jeżeli Rząd nie przedsięwzięcie radykalnych środków zaradczych, celem zlikwidowania tej plagi, wszelkie wysiłki w kierunku ograniczenia importu dadzą znikome wyniki, niewspółmierne do podjętej pracy.

Otóż chodzi o to, że Rząd potrafił wpłynąć na zmniejszenie przywozu legalnego, natomiast nie słysząc o podjęciu bezwzględnej walki z przywozem drogą nielegalną, czyli z przemytnictwem, które uprawiane jest w niebawalnych rozmiarach.

Jest publiczną tajemnicą, iż Śląsk Cieszyński, Górny i nasze Zagłębie są formalnie zalane wszelkiego rodzaju artykułami, które dostały się do nas drogą nielegalną, a o organizacji przemytnictwa świadczy najlepiej fakt, iż jakkolwiek artykuł, bez względu na jego rozmiar i wagę, może być dostarczony na ściśle wyznaczony termin, przyczem w wypadku, kiedy zainteresowana osoba musi zgóry wypłacić pewną kwotę na kupnożądanego przedmiotu, otrzy-

muje w zamian od przemytnika kauce, jako gwarancję, iż zamówiony towar dostarczony będzie według umowy.

Na czyj koszt — narazie niewiadomo.

Na tem zakończyła się smutna działalność socjalistów. Pozostali po nich tylko przykre wspomnienia, zadłużone okropnie miasto i trochę... trawy na chodnikach.

muje w zamian od przemytnika kauce, jako gwarancję, iż zamówiony towar dostarczony będzie według umowy.

Jak twierdzą wtajemniczeni, istnieje cały szereg doskonale zorganizowanych przedsiębiorstw przemytniczych, które prócz licznego taboru przewozowego, w postaci samochodów i furmanek konnych, posiadają po kilkadziesiąt osób, zajmujących się wyłącznie przenoszeniem rzeczy przemycanych przez granicę i dostarczaniem ich na umówione miejsce.

Od czasu do czasu słyszy się o wykryciu przez władze nasze pojedynczego transportu lub składu artykułów przemycanych. Wtedy społeczeństwo dowiaduje się ze zdumieniem o niebawalnych rozmiarach tej plagi, a przecież naogół wypadki wykrycia lub ujęcia przemytników są stosunkowo bardzo rzadkie i z zasady należą do rzeczy przypadkowych.

Jeżeli, jak tego mieliśmy przykłady choćby na terenie Zagłębia, w sporadycznych wypadkach zatrzymywano całe auta z przemytem lub przy jednym przemytniku znajdowano po kilkadziesiąt kilogramów towaru, łatwo nabrać pojęcia o rozmiarach przemytnictwa i jest rzeczą wysoce prawdopodobną, iż niewątpliwie daleko więcej na odcinku śląskim dostaje się do nas towarów drogą nielegalną, niż przez punkty celne.

Dlatego winna być podjęta bezwzględna walka z tą plagą, inaczej bowiem wszelkie zamierzenia w kierunku ograniczenia importu będą miały znikome wyniki i następstwa masowego przemytnictwa w dalszym ciągu będzie kraj nasz i społeczeństwo dotkliwie odczuwać, a dążenia do usamodzielnienia się gospodarstwa i akcja samowystarczalności napotykać będą na niebawale trudności.

Gdzie można informować się o źródłach wytwórczości krajowej?

Do Ministerstwa przemysłu i handlu napływają masowo zapytania o źródła wytwórczości krajowej wszelkiego rodzaju artykułów, przyczem zdarza się iż dama osoba lub firma zapytuje odradu o kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt artykułów, pochodzenia krajowego. Popierając jaknajusilniej akcję samowystarczalności i związany z tem rozwój handlu i przemysłu, Ministerstwo chętnie udziela w tej sprawie wszelkich informacji, lecz masowe, często chaotyczne zapytania, zwłaszcza obejmujące od razu kilkadziesiąt pytań, wymagają dłuższego czasu na wyczerpujące załatwienie, co w następstwie wywołuje niezadowolenie wśród osób zainteresowanych. Aby otrzymać szybko żądane informacje, należy zapytania ograniczać do kilku artykułów, względnie źródeł wytwórczości, a najlepiej zwracać się po wszelkie informacje w tym zakresie do „Biura informacyjnego o źródłach wytwórczości krajowej” przy Lidze pracy, Warszawa, ul. Czackiego 5, gdzie każdy otrzyma wyczerpujące informacje w zakresie obchodzących go spraw.

Na zabawie T. U. R.-a

MUSZĄ BYĆ „ATRAKCJE”.

W ub. sobotę, w sali teatru miejskiego w Sosnowcu, odbywała się zabawa taneczna, urządzona przez TUR. Nad ranem, gdy zabawa miała się ku końcowi, kilka osób doznało przykrego rozczarowania. Okazało się bowiem, że poginęły pewne części garderoby. I tak: Wodzie Janowi (Żeromskiego 5) skradziono szalik i kapelusz, Żydaczewskiemu Stefanowi — rękawiczki, Iwańskiej Marji — rękawiczki wełniane i szalik oraz Paczyńskiemu Mieczysławowi palto brązowe, szalik i rękawiczki. Poszkodowani zawiadomili o kradzieży policję, która spisawszy protokół, zajęła się przeprowadzeniem dochodzenia. W jakiś czas zgłosił się do komisariatu jeden z gospodarzy zabawy, niejaki Lesiak Józef (Rybna 8), z zapytaniem, czy policja odnalazła zaginione rzeczy. Lesiak, do brze już podchmielony, otrzymawszy przeczącą odpowiedź, począł w ordynarny sposób wymyślać policji, a gdy chciał no go wylegitymować stawił w komisariacie czynny opór. W rezultacie skończyło się na tem, że policjanci pozostawili krewkiego młodzieńca na miejscu do wytrzeźwienia, poczem spisano protokół i sprawę skierowano na drogę sądową.

Po wylegitymowaniu Lesiaka okazało się, że jest on pod nadzorem policji.

× **WYKRYCIE KRADZIEŻY.** W związku z wykryciem sprawców kradzieży dokonanych w ub. tygodniu u Feldmana i Biedermana przy ulicy Warszawskiej w Sosnowcu oraz aresztowania złodziei i paserów Wydział śledczy wykrył również dwie kradzieże dokonane w ub. roku. Jedną z nich była kradzież krzesła z ogrodu Nowaka (Nowokościelna) drugą zaś okradzenie budki z artykułów spożywczych i nici wartości 300 zł. Kradzieży tych dokonali Gazda Aleksander (Pańska 26) i Rams Jan. Skradzione krzesła i nici znaleziono u paserów: Anny Dudek (Pańska 26) i Bronisławy Kowalczykowej (Pańska 26). Są to te same paserki, które przechowywały palta i materiały skradzione u Biedermana.

× **SZTANDARY KOMUNISTYCZNE.** W nocy z ub. soboty na niedzielę nieznani sprawcy rozwiesili płachty czerwone z napisami antypaństwowymi na rogu ulic Betomowej i Moniuszki w Sielcu. Sztandary usunęła policja.

AWANTURNICZY INTERESANT.

W dniu 4 lipca 1928 r. zgłosił się do ambulatorium Kasy chorych w Dąbrowie, 23-letni Stanisław Ciszek mieszkaniec Dąbrowy Górniczej (1 maja 68) z żądaniem wydania mu kartki do lekarza. Ponieważ załatwianie interesantów w kolejnym porządku nie podobało się mu, przeto wysunął z kolejki, podszedł do okienka i począł krzyczeć. Na zwrócenia mu przez załatwiającego urzędniczkę uwagi, Ciszek począł wymyślać pod jej adresem:

— Kasa chorych naprzyjmowała szmat, które nie mają żadnego pojęcia i nie umieją załatwiać ludzi...

Awanturniczego interesanta utemperuje zapewne dwutygodniowe więzienie, na które skazał go wczoraj Sad okręgowy.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

21	Uziś Agnieszki P. M
po niedzieli	Wtorek Wincentego i Anas
	vsch. słońca 7 m. 33
	zach. „ 15 m. 0

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie” — „Pam Tadeusz”.
Kino „Wawel” — Nad brzegami Gangesu.

Teatr w Katowicach.

„JEJ TANCERZ”.

Lekka komedia francuska w 5 aktach Armont i Bouquet „Jej tancerz” ukaże się w teatrze polskim po raz pierwszy w środę dnia 23 bm. „Jej tancerz” nowość repertuaru zagranicznych, żart aktualno-nowoczesny, oparty na szale tańca, jazzbandów i dancinów, ilustrowany będzie ostatnimi nowościami tanecznymi, między innymi najnowszym tańcem „Titto-titto” na tle dancinowej muzyki. W rolach głównych wystąpią pp. M. Stroińska, S. Sawicka, I. Orzecka, M. Świątłoniówna, W. Michałowska, H. Rozwadowska, J. Bielicz, M. Bogusławski, M. Jastrzębski, W. Pawłowski i H. Poreda. „Jej tancerz” reżyseruje Jan Bielicz.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO.

Wtorek, dnia 22 b. m. „Manon” wicz. 7.30.
Środa, dnia 23 b. m. „Jan Tancerz” 7.30 premiera.

Błyskawice i grzmoty

WSRÓD ZAWIERUCHY ŚNIEŻNEJ.

W sobotę wieczór około godz. 9 rozhulała się nad Zagłębiem wielka zamięć śnieżna, połączona z szaloną burzą, podczas której kilkakrotnie dady się wyrażnie zarwać błyskawice i grzmoty, górujący nad szumem wichru.

Jak się okazuje burza śnieżna z błyskawicami przeszła i w innych częściach kraju a w Łodzi uderzył nawet piorun w dom mieszkalny na placu Reymonta, nie powodując zresztą ofiar w ludziach.

Według przepowiedni ludowych, błyskawice i pioruny w zimie wróżą dobry urodzaj.

× KLUB POROZUMIENIA GOSPO-

DARCZEGO wyjaśnia, że p. M. Łaszczynski został wybrany do komisji skarbowo - budżetowej nie jako kandydat klubu, lecz jako kandydat komitetu seniorów, który uznał za stosowne powierzyć mandat m. in. przedstawićielowi pracowników umysłowych. Nieporozumienie w tej sprawie mogło wyniknąć tylko z powodu notatki, w której nazwisko p. M. Łaszczynskiego znalazło się bezpośrednio obok nazwisk klubu porozumienia gospodarczego.

KINO „ZAGŁĘBIE”
dawniej
Kino-teatr „Udziałowy”

DZIS PREMIERA

„PAN TADEUSZ”

Kino „Wawel”
Sielce—obok Kościoła

Od dnia 18 stycznia
i dni następnego

ulubieniec
publiczności

Harry Piel

p. t. „Nad brzegami Gangesu”

dramat w 3 aktach razem 14 aktów.
SPIESZĄCIE ZOBACZYĆ TYLKO KILKA DNI

ANONS! Od dnia 22 stycznia
będzie wyświetlane arcydzieło filmowe
Gabrieli Zapolskiej p. t.

„PRZEDPIEKLE”

dramat z czasów zaborczych.

Dziesięcioro przykazań

naukowej organizacji pracy.

Rząd Mussoliniego dąży do jak największego natężenia wytwórczości w kraju i do zorganizowania produkcji tak, aby mogła ona skutecznie konkutować z produkcją przemysłu zagranicznego.

W wysiłku tym pomaga rządowi założony przezeń i ze współudziałem związków producentów instytut naukowej organizacji pracy. Instytut ten rozesłał ostatnio po całym kraju dekalog, którego tekst kompletny brzmi jak następuje:

1) Racjonalna czyli naukowa organizacja warsztatów pracy polega na najpełniejszym wyzyskaniu i zastosowaniu wszelkich postępów nauki i techniki, mających na względzie dobro wytwórczości, a specjalnie możliwy jej wzrost ilościowy przy zmniejszeniu kosztu produkcji.

2) Najwyższy poziom wytwórczości, a także najwyższy stopień sprawności może być osiągnięty w każdej dziedzinie wytwarzania; w przemyśle, w rolnictwie, w handlu, w gospodarstwie domowym, w pracy biurowej i t. d., zapewniając korzyści bezpośrednie zarówno samemu przedsięwzięciu, jak tym, którzy są w nim zatrudnieni, czy też ciągną z niego zyski.

3) Jednym z zadań przedwstępnych jest badanie celem usunięcia najpowszejszych przyczyn marnotrawstwa, bądź materiału, bądź energii, w poszczególnych działach przedsiębiorstwa. Unikać zwłaszcza należy, z podwójnych względów: ekonomicznych i fizjologicznych, marnotrawienia energii ludzkiej, a także straty czasu, zbytecznych czy nieprodukcyjnych ruchów osób pracujących.

4) Zmechanizowanie, czyli jaknajszersze i najowocniejsze korzystanie ze środków mechanicznych, jest również sprawą zasadniczą, z czego wypływa doniosłość skrupulatnego wyboru maszyn i narzędzi, rozmaitych metod pracy, używanych do przeróbki surowców — celem obmyślenia najodpowiedniejszych i najkorzystniejszych dających się zastosować typów.

5) Dobór i trenowanie pracowników

ków powinny być dokonywane na podstawie kryteriów fizjologicznych, liczących się z warunkami i rodzajem pracy, oraz walorów indywidualnych, tak, aby każdy pracownik spełniał pracę najodpowiedniejszą dla siebie ze względu na jego ustrój fizyczny, oraz na jego układ psychiczny. Znaczna waga winna być przywiązana do kształcenia zawodowego technicznego, aby móc zapewnić każdemu rodzajowi pracy personel jaknajlepiej i jaknajumiejtniej wyszkolony, doskonale obeznany z powierzonym sobie zadaniem.

6) Należy dążyć do wykonywania pracy prędzej i dokładniej, tem samem przeprowadzić należy studia analityczne poszczególnych działań, z których składa się całość pracy, a więc — studia poszczególnych ruchów i najkrótszego czasu, potrzebnego i wystarczającego na dokonanie ich (chronometria). Opracowanie zadań, jakie ma zostać powierzone pracownikowi, z ściśle określonym trzema składnikami: ilość pracy, jaka ma być dokonana, czas i zapłata — stanowi jedną z cech charakterystycznych organizacji pracy na podstawie naukowej.

7) Podział pracy powinien być funkcjonalny i doprowadzony do najwyższego stopnia zróżniczkowania, zatem oparty na specjalizacji odpowiednich funkcji w związku z poszczególnymi działami przedsiębiorstwa. Dotyczyć to również powinno personelu nadzorczego, a także personelu kontrolującego wykonanie pracy.

Konieczne jest rozgraniczenie funkcji działu kierowniczego i wykonawczego, czyli rozgraniczenie pracy i odpowiedzialności za jej wykonanie, co powinno być podzielone pomiędzy zarząd i pracowników. Jedni muszą wydawać rozkazy, inni wykonywać je; i jedni i drudzy podporządkować się winni żelanym wymaganiom podziału pracy i organizacji wytwórczości, przyczem hierarchja i dyscyplina, poszanowanie kompetencji i dobrowolny posłuch dla przepisów uważane być muszą za podstawowe

części składowe samej organizacji.

9) Ważny czynnik polega również na badaniu i stosowaniu metod wynagrodzenia pracy, najodpowiedniejszym w określonym dziale wytwórczości, czy też w określonym rodzaju pracy.

10) Świadczenia, wchodzące w skład opieki społecznej, oraz warunki wynagrodzenia za pracę dodatkową „fajerantową” wpływają na podtrzymanie sił fizycznych i moralnych poszczególnych pracowników, przyczyniając się zarazem do zapewnienia niezbędnych warunków współdziałania i harmonji pomiędzy pracownikami a kierownikami przedsiębiorstwa.

Kacik humorystyczny.

OMYŁKA.

Harry Boggy ma młodszą narzeczoną miss Eddy Lichett, córkę pastora z Bedford Miss Eddy lubi sporty, więc Harry proponuje jej kiedyś przejazd w okolicy. O umówionej godzinie zajeżdża do garażu, zaprzęga znową w piękną kasztankę. Zakochani wyjechali uszczęśliwieni na spacer.

Kasztanka okazała się w drodze koniem o złych manierach. W biegu wydawała tony — bardzo niemiłe. Miss Eddy zdawała się tego nie zauważać.

Kiedy ukochani wreszcie przystanęli przed wiejską oberżą i wysiedli, aby odpocząć, powiedział Harry: „Wybacz, droga Eddy że muślaś słuchać tych fatalnych tonów”.

Miss Eddy spuściła modre oczy i odpowiedziała cichutko: „Najdroższy, nie martw się tem — ja myślałam, że to koń!”

WŁOSUN wypa-
danie.
lupież, łysienie
usuwa „Esencja
Chinowo - Chmielowa”
i „Mydło Chinowo - Chmielowe”
(z Kogutkiem)
Sprzedają apteki
i sklepy apteczne.
Główny skład Apteka Gaseckiego,
ul. Freta Nr. 16.
5277

Reklama jest
dźwignią handlu

JEDEN LUB DWA
umeblowane pokoje w
śródmieściu z telefonem i centralnym ogrzewaniem zaraz do wynajęcia NA BIURO. Wiadomość telef. 75 zł., które unieważnia.

ROMAN NITECKI
rocz. 1891 zgubił książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Miechów oraz weksel na 75 zł., które unieważnia.

PROSZEK
„KOGUTEK”
DLA DOROSŁYCH
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY

OSTRZEŻENIE.

Chcąc nabyć proszki naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować, wyraźnie zadać oryginalnych proszków z „KOGUTKIEM” Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. — Zwracajcie uwagę i odrzucajcie UPORCZYWIE polecane naśladowstwa w podobnym do naszego opakowaniu.

Arche ogłoszeń

KINO WĘDROWNE
mało używane, na normalne filmy Eureka dynamomaszyną, z powodu wyjazdu natychmiast okazyjnie do sprzedania bardzo tanio. Optyk Felsenstein, Będzin, Małachowskiego 6.

PALIGA FRANCISZEK,

zaburzył portfel wraz z książką wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin, oraz różne dokumenty. Łaskawy znalazca, zwróci za wynagrodzeniem na Posterunek Pol. Państwa w Łagiszy.

Choroby płuc!

Stosowany przez pp. Doktorów „BAL SAM THIOCOLAN AFE” przy gruźli, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i sklepy apteczne (drogerje). Zadzajcie tylko w oryginalnym opakowaniu A. Gaseckiego w WARSZAWIE 41 Leszno

Sprzedaj na miejscu i do domu
RESTAURACJA,
Skład win i delikatesów
ST. WILCZYNSKI

DĄBÓWA, ulica 3-go Maja Nr. 5

WINA Z BECZKI NA LITRY.

REKLAMOWE WINA lecznicze i stołowe, koniaki i wódki pierwszorzędnych firm. Świeży transport herbaty. Gwarantowanej dobroci konserwy, własnej fabrykacji marynaty, sery, śledzie, wędliny, grzyby, czekolada, bombonierki.

Sprzedaj na miejscu i do domu

Cennik ogłoszeń:

Wiersz milimetrowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. od wyrazu (najmniej 1 zł.), ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe, nekrologi do 200 wierszy o 50 proc. taniej. — Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 75.

Biłgo: BĘDZIN, Małachowskiego 7.
DĄBÓWA, Sobieskiego 8, telef. 1-25.

ZAWIĘKIE, 3-go Maja 27
GRODZIEC, Będzińska.

Wydawca i redaktor nac.: TADEUSZ OPIOLA.

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu, Piłsudskiego 4.

Redaktor odpowiedzialny: HENRYK SIRYJEWSKI